

Cooperarea Republicii Moldova cu Uniunea Europeană și beneficiile resimțite de către locuitorii de pe ambele maluri ale Nistrului

Cooperarea dintre Republica Moldova și UE este una continuă și efectivă atât pe agenda bilaterală largă cât și pe filiera gestionării dosarului transnistrean, iar, UE mereu a jucat un rol foarte important în sprijinirea procesului de reglementare și în implementarea proiectelor de consolidare a măsurilor de încredere.

Este bine cunoscut faptul că UE are statut de observator în formatul de negocieri „5+2”, începând cu anul 2005, iar implicarea acesteia este remarcabilă prin oferirea multiplelor programe de asistență și de dezvoltare, dar și prin poziții care vin să fortifice eforturile Republicii Moldova în realizarea dezideratului guvernamental de reintegrare a țării.

UE în comun cu PNUD Moldova au finanțat sute de proiecte de dezvoltare durabilă cu implicarea actorilor de pe ambele maluri ale Nistrului și de consolidare a măsurilor de încredere între cetățeni, în perioada 2009-2021 fiind implementate 5 faze ale Programului „*Support to Confidence Building Measures*” (CBM), cu un buget total de 14,3 mln. euro și 21,79 mln. dolari SUA:

1. Faza I și II: 2009-2011, buget - 3,7 mln. euro;
2. Faza III: 2012-2014, buget - 10,6 mln. euro;
3. Faza IV: 2015-2018, buget - 11,104 mln. dol. SUA;
4. Faza V: 2019-2021, buget - 10,694 mln. dol. SUA.

Grație acestor proiecte, care au antrenat în activități comune aplicanții și beneficiarii de pe ambele maluri ale Nistrului au fost soluționate problemele stringente ale

comunității, dezvoltată infrastructura social-economică locală, aprofundate parteneriatele între organizațiile mediului asociativ și media, sprijinite inițiativele inovative din sfera afacerilor, create sute de locuri noi de muncă, promovate proiecte de conservare a patrimoniului cultural, perfecționate capacitățile profesioniștilor din diverse sectoare, îmbunătățite condițiile de activitate în sfera ocrotirii sănătății, stimulat dialogul în platformele tematice ce au menirea de a elimina disparitățile ș.a.m.d.

De un suport considerabil din partea UE și a statelor-membre ale acesteia au beneficiat, pe perioada pandemică, autoritățile naționale de profil, spitalele și pacienții de pe ambele maluri ale Nistrului, în acest sens Republica Moldova a recepționat o multitudine de loturi de donații de echipamente moderne și de articole medicale, doze de vaccin anti-COVID-19, o parte dintre acestea fiind direcționate unităților administrativ-teritoriale din stânga Nistrului și mun.Bender.

Acordul de Asociere RM-UE exercită un impact major asupra procesului de sporire a atractivității malului drept pentru cel stâng, dezvoltare a unor servicii publice calitative și performante, armonizare a politicilor naționale și regionale la exigențele comunitare, cooptare a asistenței și expertizei tehnice din partea instituțiilor UE, obținere a unor noi piețe de desfacere în statele-membre ale UE pentru agenții economici din Republica Moldova, inclusiv din raioanele de est ale țării.

Efectele liberalizării regimului de vize cu UE s-au reflectat vizibil și în formalizarea masivă de către locuitorii din regiunea transnistreană a raporturilor juridice în calitate de cetățeni ai Republicii Moldova, cu mărirea substanțială a documentării cu acte de model „MD”, de exemplu dacă în anul 2013 în Registrul de stat al populației erau luați la evidență 285 947 locuitori din stânga Nistrului și mun.Bender la 01.04.2021 acest număr a ajuns la cifra de 340 682, dintre care 275 234 dețin buletin de identitate, iar 306 351 pașaport al cetățeanului Republicii Moldova.

Oferirea de către Bruxelles a instrumentelor de facilitare a comerțului cu UE a permis atragerea unui număr mai mare de agenți economici din regiune în câmpul legal al Republicii Moldova, până la 31.03.2021 erau luați la evidență Agenției Servicii Publice 2190 antreprenori (1694 – la evidență provizorie și 496 – cu înregistrare permanentă), și totodată, UE a devenit principala destinație pentru exporturile anuale de mărfuri din

raioanele de est ale țării, această cotă fiind de mai bine jumătate din totalul exporturilor regionale pe parcursul ultimilor 7 ani, în 2020 aceste tranzacții au reprezentat 56,60%.

Merită de relevat și faptul că în vederea consolidării capacităților instituționale pe dimensiunea de reintegrare a țării și în vederea sincronizării eforturilor UE-Republica Moldova la acest capitol, începând cu luna februarie 2016, a fost instituită poziția de Consilier de Nivel Înalt al UE pentru promovarea măsurilor de consolidare a încrederii, care acordă asistență tehnică și consiliere Vicepremierului și Biroului politici de reintegrare, iar această funcție a revenit ambasadorilor Josef Buzalka (februarie 2016-februarie 2018) și Kálmán Mizsei (august 2019-prezent).

Apreciem sprijinul ferm și continuu al UE și al statelor-membre ale acesteia pentru pentru suveranitatea și integritatea teritorială a Republicii Moldova și cu determinarea unui statut special pentru regiunea transnistreană în limitele hotarelor internațional recunoscute ale țării, mesaje ce se conțin în toate declarațiile și în documentele oficiale, precum și se reiterează în platformele de dialog corespunzătoare.

Aducem cordiale mulțumiri UE pentru implicarea permanentă în sprijinirea procesului de reglementare, contribuția dinamică la crearea premiselor pentru reintegrarea țării, implementarea proiectelor de dezvoltare și de apropiere a ambelor maluri, și desigur, pentru suportul multiaspectual oferit Republicii Moldova în vederea gestionării optime a situației pandemice și protejării vieții și sănătății populației de pe întreg teritoriul țării.

